

Eleki Krónika 2002. augusztus

Az első két pár

A VI. világtalálkozón több beszéd is elhangzott. Ha egyáltalán lehet ilyet mondani, az egyik leghatásosabb, legszívhezszólóbb, Klemm István alpolgármester, a Harruckern téren, augusztus 4-én elmondott beszéde volt.

Elek újratelepítésének a kezdetét a szónok mesészerűen elevenítette fel, illetve tette átélhetővé a hallgatóság számára: "Engedjék meg, hogy most egy kicsit eltekintsünk a szokványostól, tekintsünk vissza az 1724-es év történéseire. Németország frank földjén Airlingen és Mulfingen egymással szomszédos falvak téli csendjét 1724-ben négy esküvői vigasság verte fel. Négy bátor ifjú pár nászútjául választotta Magyarországot, Eleket. Henrich Hammer és Anna Hermann valamint Hans Honecker és Apollonia Pfferrer és a többiek mielőtt útnak indultak, mindkét falu anyakönyvébe bejegyezték, Magyarországra távoztak 1724. április 25-én.

Később összesen 48 fő búcsúzott barátaitól, 19 férfi, 20 nő és 9 gyermek. Egyheti vándorút után elérték a Dunát, majd hosszú vízi út következett 4-5 hétig, majd ismét szekerek és lovak, és az új haza, új otthon, Elek.

1739-ben ezt a jeles csapatot a pestis tizedelte meg. A bevándorolt 62 családból 28 kihalt, ezért újratelepítés vált szükségessé, ennek keretében ismét 11 család érkezett Elekre.

Ennél a táblánál emlékezzünk most Elek alapítóira, az azóta elhunytakra, és itt a templomban, amikor csak tehetjük, imádkozzunk az élőkért. Ez a békesség legyen jellemző Elek város összes lakójára."

Az alpolgármester beszédét Joschi Ament /Az idei kitüntetett rokona, aki szintén érdeklődik Elek múltja iránt, ami igencsak örvendetes, pedig ő jóval 1946 után született Németországban!/ jól egészítette ki, mert ő is hasonló hangnemben beszélt egy későbbi korszakról, a németység 1945 utáni tragikus sorsáról. Az általa elmondottak lényege: Soha többet semmilyen kiűzetést!

Végül az emlékezők megkoszorúzták a templom falán lévő Harruckern-emléktáblát, majd átvonultak az eleki katolikus temetőbe.

Rapajkó Tibor

Megalakult az Elekiek Első Polgári Köre

2002. augusztus 8-án az eleki Reibel Mihály Művelődési Házban a 6-os teremben ilyen néven hivatalosan polgári kör alakult városunkban is. A sorszámnev arra is utal, hogy más, hasonló jellegű körök is alakulhatnak még, sőt ez lenne az örvendetes, hisz pl.

Gyulán eddig 35 kör alakult meg!

Az alakuló ülés első napirendi pontja az alapszabályzat elfogadása volt. /a levezető elnök most is Kecskeméti János volt./ A szabályzat az adott időpontra el is készült, de az alapító tagok ezt még részben módosították, majd pedig egyhangúlag el is fogadták. Ennek megfelelően: A kör neve az Elekiek Első Polgári Köre lett, a postacíme pedig: Elek, Gyulai u. 25/b. A célok közül a következőket lehetne kiemelni: Szellemi műhely létrehozása, melyben a jobboldali, konzervatív gondolkodású emberek öntevékeny módon tevékenykednek, illetve az ilyen szellemű gondolkodásmód "propagálása".

A kör legfőbb szerve az összejövetel. Az ülés nyilvános, de csak a tagok hozhatnak döntéseket! Új tag csak az lehet, akit két alapító tag ajánl. /a 2002. augusztus 8-ai ülésen való részvétel számít alapítói tagságnak./ Az ülés lehet zártkörű is. Havonta legalább egyszer kell ülésezni, amelyeken a levezető elnök ad szót a felszólalni kívánóknak, határozatképességről pedig akkor beszélhetünk, ha legalább tíz tag van jelen.

A kör vezetőségét a háromtagú elnökség jelenti. A tagság augusztus 8-án a következőket választotta meg vezetőnek: dr. Oláh Jenőné, Singer Ferenc, Kecskeméti János.

Utána a kör tagjai a helyhatósági választásokkal foglalkoztak. /Mivel pl. az eleki polgári kör nem bíróságon bejegyzett szervezet, így önállóan a választásokon nem indulhat, de támogathat pl. személyeket, amit meg is tesz!/

Itt hangzott el az a fontos bejelentés is, hogy Eleken a jobboldal polgármester-jelöltje Klemm István, akit a Fidesz-MDF

közösen is támogat, mint ahogy a polgári kör is. Kiderült még az is, hogy a helyi jobboldalnak eddig tíz olyan jelöltje van, akik nagy eséllyel indulnak a helyhatósági választásokon.

Az Elekiek Első Polgári Köre a legközelebbi ülését augusztus 29-én 19 órakor tartja a Reibel Mihály Művelődési Házban, de még előtte augusztus 20-án koszorúzni is fognak a városi ünnepségen.

Rapajkó Tibor

Méltó folytatás

Az idei világtalálkozó "legcsendesebb", de ugyanakkor egyik legnagyobb eseménye volt a Tanulmányok Elek történetéhez II. című helytörténeti kiadvány megjelenése. Az ünnepélyes könyvbemutató a szerkesztő sajnálatos távolmaradása /a rossz idő miatt nem tudott időre megérkezni Elekre/ elmaradt, de ettől függetlenül a tanulmánykötetek időben megérkeztek, így az érdeklődők megvásárolták, illetve most is megtehetik a polgármesteri hivatalban és a városi könyvtárban 1600 forintos áron.

Most mi röviden be szeretnénk mutatni ezt az igényes kiadványt, és így remélhetőleg többen is kedvet kapnak, hogy végigolvassák ezt a 223 oldalnyi, tudományos igényességgel, ugyanakkor közérthetően is megírt történeti munkát, esetleg meg is

vásárolják az előző kötettel együtt.

A kötet első tanulmányát egy aradi történész, Kovách Géza írta: Elek fejlődése a betelepüléstől 1843-ig, ami számunkra annyiban is érdekes, hogy a szerző felhasználta az aradi levéltárban található forrásokat is, amit pl. a Békés megyei magyar történészek még manapság sem tehetnek meg! /Vajon meddig marad fenn ez az "európai" gyakorlat Romániában?/

Nézzük ebből Elek úrbéri összeírását 1771-ből! Ebben az évben lakóhelyünkön 73 jobbágycsalád gazdálkodott egy egészteleknél nagyobb úrbéri földön, vagyis a családok 68%-a. Az elekiek egy évben 685 forintot fizettek a Harruckern-uradalomnak.

Az Adatok Elek XVIII. századi történetéhez a Historia Domus alapján /R.T./ című tanulmányból kiderül, hogy milyen fontos történelmi tényeket tartalmaz az ebben a korszakban vezetett plébániatörténet. /Erről nyomtatásban eddig gyakorlatilag semmi sem jelent meg!/ Most csak egy példa az ún. Péro-féle felkelés "dokumentálásáról": "1735. év április 30-án betörő fosztogatóknak zűrzavara támadt, innen, miután a gyulai hidat lerombolták és minden menedékhelytől elzárva voltak, az egész község Aradra menekült... ugyanazon év május 7. napján az egész község a plébános úrral együtt visszatérve Aradról az egész községet a templommal együtt kifosztva találta."

A gyulai Erkel Ferenc Múzeum történésze, Németh Csaba egy manapság is aktuális témát dolgozott fel ilyen címen: Elek a polgárosodás útján /1843-1920/. A szerző is vallja, hogy a polgárosodás az a folyamat, amikor az emberek ráébrednek jogaikra, s eljutnak arra a szintre, hogy azokkal mind teljesebb mértékben élni is tudnak, vagyis alattvalókból polgárokká válnak.

A szerző szerint is inkább 1843-ra tehető a helyi örökvltsági szerződés megkötése, hisz ekkor készült el egy térkép is. A polgárosodás kezdete Eleken ezért 1843.

Ebben a fejezetben olvashatunk 1848-49-ről is, amiről szintén keveset tudtunk. Így pl. arról is, hogy abban a választókerületben, ahová Elek is tartozott, Mülek Ferenc, aki a "kiváltságtalan" népből származott lett országgyűlési képviselő. 1849 januárjában az aradi kormánybiztos elrendelte, hogy Mácsán és Eleken lovasok tartassanak.

Érdekes az a tény is hogy, pl. Eleket az abszolutizmus évei alatt /1856-ban/ Békés megyéhez, a gyulai járáshoz csatolták. /Ez az óhaj a későbbi korokban is megfogalmazódik, de már az eleki oldalról!/ Ez az időszak gazdaságilag sokat jelentett, mert pl. 1856. szeptember 7-től évente három országos vásár tartását engedélyezték Eleken. Valószínűleg ez is hozzájárult ahhoz, hogy a település mezővárossá váljék.

A polgárosodás fénykora a dualizmus volt, ami gyakorlatilag 1920-al megtört. Nagyon érdekes gondolatokat olvashatunk a politikai viszonyokról, így pl. Wittmann János eleki származású országgyűlési képviselőről is.

A ma Németországban élő Paul Strifler, aki a Mercedes-gyár nyugalmazott kutatómérnöke is a településképpel foglalkozott /Elek településének főbb jellemzői a századforduló táján/. Elek ebben az időszakban már városias képet mutatott, megjelent a

szecessziós stílus is, amit a németek Jugendstil néven emlegetnek. Nietzsche a “stílusok álarcosbáljának” nevezte a historizmus és a szecesszió keveredését, amelyre is sok helyi példa van /8 fénykép/. A szerző óhaját csak támogatni tudjuk: “Csak remélhető, hogy ennek a korszaknak az épületeit a ma Eleken élők elfogadják és megóvják.”

Kocsor János, a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum történésze is sok újat tudott felmutatni egy viszonylag közismert történelmi korszakból /Elek története a két világháború között/. Erre is lássunk néhány példát:

Voltak olyan hangok Eleken, amelyek gazdasági okok miatt azt szerették volna, ha a települést Romániához csatolták volna, amit a Románia is nagyon szeretett volna, de mint köztudott szerencsére erre sem akkor /1921/, sem pedig később sem került sor!

A gazdasági világválság szerencsére Eleken kevésbé érezte hatását, mert sok munkanélküli Németországban talált magának munkát. Elmondható, hogy a település ezekben a nehéz időszakokban is viszonylagos jólétben élt.

Elmondható, hogy már jóval megjelenése előtt legnagyobb vitát Zielbauer György /Eleken született, nyugalmazott tanszékvezető, ma Szombathelyen él./ Az eleki németiség 1938-1948 között című tanulmánya váltott ki, ami főleg a szerző 1989-90 előtti, illetve utáni írásainak a szellemiségével, illetve érzelmi dolgokkal magyarázható.

A nyugalmazott főiskolai tanár szerint Eleken a Volksbund 1940. október 20-án alakult meg, aminek a vezetője Sch. Georg, az ifjúsági csoporté pedig W. József lett. /A Volksbundhoz kötődő neveket nem írja ki. Vajon miért? A történelemnek vannak ilyen és olyan lapjai is! Bármennyire is így van, de pl. Szálasi, Rákosi, Kádár is a magyar történelem részei, a maguk helyén, módján beszélni kell róluk is!/
A Hűséggel a Hazához mozgalom 1943 márciusában alakult meg Eleken. Itt nem ír neveket, pedig lehetne, pl. Reibel Mihály kiállása ilyen fontos tény! Érdekes, hogy mind a két mozgalomnak járási szinten Elek volt a központja!

A szerző olyan forrásokat idéz, melyeknek az a lényege, hogy Magyarországon gyakorlatilag mindenki azt akarta, hogy 1945 után ne legyenek hazánkban

németek, beszél Potsdamról is, de azt nem teszi fő helyre, azt a fontos tény, hogy hazánk akkor egy megszállt ország volt, az akkori magyar kormányok pedig csak a háborús bűnösöktől akartak megszabadulni! /Eleki Krónika. 2001. szept./

Nézzünk néhány konkrét példát: “Csak Kern József kommunista vezetőt és hozzátartozóit mentesítette volna az orosz őrnagy.” /A még ma is élők ezt nem tudják megerősíteni, ami azt bizonyítja, hogy az oroszok a származást nézték már 1945-ben, és nem a pártállást. /Eleki Krónika. 2002. márc. /

Az egyik alfejezet címe ez: A németek elűzése szülőföldjükről, és az elűzést egyszer sem használja ebben a részben, csak a kitelepítést!

Végül nézzük ezt a példát: “Az 1947-es év első hónapja a választásokra való

előkészületek jegyében zajlottak. A különböző pártok között nem voltak tapasztalható különösebb ellentétek.” /Ha csak az akkori tragikus kommunista “fordulatot” nézzük, és azt hogy akkor számolják fel a demokráciát hazánkban, akkor azt mondhatjuk, hogy ez így túl szép! A mellékelt helyi választások eredményei /1947/ önmagukban nem mondanak semmit, mert a tanulmányból nem derül ki egy olyan fontos történelmi tény, hogy itt sincs már demokrácia, országosan pedig a kommunisták csaltak. Csak az érdeklődőknek: 1945-ben a kommunista Kádár János Angyalföldről egyénileg nem került be parlamentbe! A szerző érdekes módon nem ír az 1945-ös eleki választásokról, pedig igaz, hogy akkor is a kommunisták győztek 1465 szavazattal, de a kisgazdák is bőven kaptak -1271 szavazatot-, 1947-ben pedig alig többel, 1887 szavazattal “győztek” a kommunisták úgy Eleken, hogy addigra már “leszalámították” a jobboldalt, illetve csaltak, ami minden, de nem demokrácia!/

Egy szakavatott személy, Topa Sándorné /Korábban a Művelődési Ház vezetője/ vállalta fel, hogy megírja a helyi művelődéstörténetet, melynek a címe: Elek oktatástörténete és kulturális élete 1948-1996 között.

Aki eddig még nem tudta, az most megtudhatja, hogy pl. az első eleki magánóvoda a mai Dózsa György utcában volt, és az óvónőt pedig Babits Ilonának hívták. Eleken az első úttörőcsapatot még Velek vezérről nevezték el, de 1948-ban már a cserkészeket is beolvasztották, így már a gyermekek választási lehetőségét is elvették!

Az 1950-es évekre így emlékezett vissza az akkori kultúrigazgató: “A dolgozók persze nem vették éppen jó néven, hogy hátráltatják őket a munkájukban, s csak úgy röpködtek a nem éppen hízelgő megjegyzések... Hiába jött aztán az utasítás, a számonkérés, soha többé nem mentünk csasztuskákkal buzdítani az embereket a jobb, több termelésre!”

Természetesen a szerző részletesen foglalkozik a helyi amatőr színjátszással, amely a háború után az 1950-60-as években volt a legsikeresebb. A tanulmány végén a könyvtár és a mozi történetéről olvashatunk.

A következő tanulmány Busa Lászlóé, aki az egykori eleki gimnázium történetét írta meg. /A szerző az egykori híres intézmény egyik meghatározó tagja volt, de szerencsére még ma is tanít!/

Érdemes idézni, hogy milyen szép cél motiválta a pedagógusokat a kezdéskor: “Hittük, ha sikerül az alakulóban lévő közösségek tagjaival megértetni azt az elvet, hogy az én jogaimat más jogai korlátozzák, akkor az út elvezet az óhajtott közösséghez.”

Aki végigolvassa ezt a fejezetet is, az megismerheti, hogyan lehetett a semmiből olyan értéket teremteni, amelynek hatása még nagyon sokáig fog érvényesülni Eleken. /A tanulmány 1998-ban önálló kötetben is megjelent./

Az Eleki katolikus hitélet és oktatás története 1724-1948 között címmel a hitoktatói diplomával rendelkező Vígh Károly írta meg a helyi plébániai levéltárra, illetve szakiroda- lomra támaszkodva.

Néhány kevésbé ismert tény: pl. 1936. május 10-én Eleken is megemlékeztek Buda török

alóli felszabadulásáról, és ehhez kapcsolódóan gyűjtést szerveztek XI. Ince pápa Budán felállítandó szobrára. 1939. december 19-én báró Apor Vilmos gyulai apátplébános lengyel menekültek társaságában meglátogatta az eleki templomot. 1948-ban az eleki Katolikus Szülők Szövetsége 700 aláírást gyűjtött össze a katolikus iskolák megmentéséért, de mind hiába.

Oláhné Kántor Nóra, helyi református lelkész az eleki református egyház történetét írta meg, ami azért érdekes, mert előtte senki sem írta meg úgy, hogy nyomtatásban meg is jelenjen.

Eleken a fő problémát az jelentette, hogy itt a katolikusok voltak többségben. A szórványságban való élet sohasem volt könnyű. Az eleki gyülekezetet 80 fővel gyarapodott az 1945 után Csehszlovákiából elűldözött magyarokkal, de így is viszonylag kis gyülekezet maradt, ennek ellenére óriási fejlődést ért el különösen a mostani lelkész nő szolgálata alatt, pl. 1999-ben harangtorony épült. /A szerző tanulmánya 2000-ben önállóan is megjelent./

A csabai muzeológus, Csobai Lászlóné témája: Románok Eleken, egyház és iskola. A szerző fel tudott használni romániai anyagot is, pl. az ottlakait, amely kötődik a helyi románsághoz, hisz az ottani anyakönyvekből tudjuk, hogy már a XVIII. században éltek románok Eleken. / Pl. Blidari, Blága, Crisan családok/

Lakóhelyünkön a román iskolában az 1960-61-es tanévben tanultak a legtöbben, 157-en, 1998-99-ben már csak 62-en!

A kötet zárótanulmányát Wittmann László írta *Német nyelvjárás Eleken* címen. /A szerző germanisztikát végzett./ A tanulmány főképpen helyi gyűjtés, illetve Itt is sok érdekeset találhat magának az érdeklődő. Pl. azt, hogy a mai eleki dialektus még ma is közel áll a Walther von der Vogelweide által használt német nyelvhez. Az egymás mellett élés következménye lett az is, hogy a magyarból és a romámból több szó átkerült a németbe /pl. a káromkodás során/. A névelő többször eltér az irodalmi német a dialektustól. /pl. das Auto, tr Auto/ Eleken a németek /a felnőttek / így üdvözlik egymást: Guten Morgen! /Reggeltől délig/, de utána már csak így: Guten Abend!

A tanulmánykötet több, eddig még sehol sem publikált fotót is tartalmaz /id. Strifler Józsefné tulajdona/, amely így jól kiegészíti az igényes tartalmat. A szerkesztői munkáért a dicséret most is Havassy Péternek, a gyulai Erkel Ferenc Múzeum vezetőjének jár!

Jó lenne, ha a két tanulmánykötetnek lenne folytatása is, hisz pl. ebben a harmadik kötetben meg lehetne írni részletesebben az 1946 és 1990 közötti dolgokat is, de ez lehetne egy helytörténeti olvasókönyv is.

Elmondhatjuk azt is, hogy bármely hasonló témájú kiadvánnyal felveszi a “versenyt” a most megjelent kötet! Büszkék lehetünk rá. Rólunk is szól.

A tanulmánykötet második részének a megjelenését anyagilag a helyi önkormányzat támogatta, amiért szintén köszönet jár. A kiadványok a városházán és a könyvtárban

darabonként 1600 Ft-os áron megvásárolhatók. Jó olvasgatást kívánunk!

Rapajkó Tibor

Kiállítások a Városi Könyvtárban

Elek város lakói immár 6. alkalommal készültek a világtalálkozó rendezésére. Sok-sok névre szóló meghívó hívta, várta “haza” a külföldre és vidékre került elekieket. E találkozó első rendezvénye a könyvtárunkban megrendezésre kerülő kiállítások megnyitója volt, augusztus 1-jén. Izgalommal, érdeklődéssel segítettünk a kiállító művészeknek, Püspöki Jánosnénak, aki első kiállítását rendezte nálunk. Öröm volt számunkra, a képeinek rendezése. Első látásra megkapóak a színei, emberközpontúak, meleget árasztóak az alkotásai. A festményei mellé Ibolya szerénysége párosul. Szeret festeni hobbiból, szeretetből és a szép kifejezésének elénk tárása miatt.

Másik kiállítónk, aki szintén olajfestményeit hozta, a Lökösházán élő és alkotó Corvus-Kora Róbert. Képei monumentálisak, arányaiban is nagyok, igényességgel festi képeit. Színvilága már nem olyan élénk, mint Ibolyáé, de csodálatosnak látja a világot, mely képein is tükröződik. Érdeemes megtekinteni a gondosan megrajzolt és megfestett virágcsendéleteit, de a tájképek festésében is otthonosan mozog.

Tűzzománc-képeket alkotó művészeket is köszönthetünk a megnyitón: Síposné Nedró Máriát Kétegyházáról. Ő már két éve is kiállított könyvtárunkban, és már akkor megállapítottam, hogy tehetséges művész. Ezt támasztja alá az is, hogy Bostonba kapott meghívást. A mostani kiállításon nemcsak tűzzománc-képeit csodálhattuk meg, hanem olajfestményeiben is gyönyörködhattunk.

Eleken először, de már több kiállításon vett részt Nagyné Kocsis Éva, aki Battonyáról hozta el szemet gyönyörködtető és lelket felmelegítő alkotásait. Színvilága csodaszép, és aki egy-egy alkotására rápillant, óriási élményben részesül. Színes csendéletei mellett “Madonna és gyermeke”, vagy az “Eleki katolikus templom” c. alkotásai is felüdülést jelentenek a szemlélők számára.

Ő is nagyon szerény egyéniség. Tűzzománc-készítő tudását még tovább akarja fejleszteni, tanulni akar nála jobban tudóktól. Örülök, hogy a világtalálkozó révén megismerhettem őt, és remélem, hogy még rendezünk együtt kiállítást.

Mindenkinek ajánlom, térjen be a könyvtárunkba és csodálja meg ezeket az alkotásokat, mert érdemes!

Nádor Mária könyvtárvezető

Köszöntjük Elek Város legfiatalabb polgárát!

Minden évben szeretettel köszöntjük azt a kisbabát, aki a világtalálkozóhoz legközelebbi napon született, pontosabban az adott év július 25-éig jön a világra. Idén sincs ez

másként.

Kamarás Melinda az édesanya és Erdélyi István az édesapa, a kis újszülött pedig a Tifani nevet kapta. Eleken, a Damjanich u. 7. sz. alatt laknak. Tifaninak két nővérkéje is van, az 5 éves Melánia és az 1 éves Zsaklin.

Tifani valamit megsejthetett, mert 3 héttel korábban született a vártnál, bizonyára azért igyekezett, hogy ő legyen idén a legifjabb eleki. 2 kiló és 80 deka volt a születési súlya, "magassága" pedig 53 cm. Édesanyja pontosan tudja a születés időpontját: július 25-én reggel 7 óra 5 perc. Így, ha valamikor Tifaninak kedve lesz pontos horoszkópot készíttetnie, könnyű dolga lesz. Kiválóan alszik, 3-4 óránként ébred fel csupán, amikor is kitűnő étvágyal fogyasztja el az édesanyja kínálta anyatejet.

Mit is mondhatunk el még erről a csodaszép pici babáról, hiszen még csak a 10. napját éli. Nagyra nőj, kicsi lányka, legyen boldog, szép életed, legyél szüleidnek és testvérekéidnek napsugara! Isten éltesse!

T.R.K.

Leimen-Ház avató

Bensőséges ünnepségen vettünk részt vasárnap délelőtt, augusztus 4-én, a Német Közösségi Háznál. Táblaavatót ünnepeltünk. A Közösségi Ház felvette a "Leimen-Ház" = "Leimen-Haus" nevet. Miért éppen ezt a nevet? A választ Joschi Ament szavaiból tudtuk meg. Ő elmondta: Leimen egyrészt egyesületünk német támogató városa, de évtizedek óta kiindulópontja az "Elekiek Búcsújának", amit július elején rendeznek meg. Ezért öröm az, hogy Elek városában ez a ház éppen Leimen nevét veszi fel. Köszönet illeti Leimen város vezetését, azért, mivel nem csekély összeggel támogatták a ház felújítását, szépítését. A szépen felújított, rendbe tett házba örömmel térhetnek be a kiüzött és visszatérő elekiek, és a régiségekkel berendezett szobák a régmúltat idézik fel számukra.

A szónok beszédét Lénárt Istvánné köszöntő szavai követték, aki beszélt a ház szorgalmas hangyaként dolgozó egyesületi tagjairól, akik ezt a szép környezetet kialakították.

Elhangzott Kisfaludy Károly: "Szülőföldem szép határa" c. szép költeménye, melyet németül Tokai Gyöngyvér, magyarul Nagy Eszter szavalt el.

Wittmanné Abonyi Mónika németül bemutatta nekünk Klarissa Klemmet, illetve beszélt az alkotásairól. A házban pedig megcsodálhattuk selyemre festett képeit, melyeket az Egyesületnek ajándékozott. Bár Ő nem lehetett jelen az ünnepségen, de egy képén, a keze között tartott szívét elküldte nekünk, és így éreztük a jelenlétét.

Más képzőművészeti kiállításban is gyönyörködhetnek a résztvevők.

Gergelyné Szóts Erzsébet festőművész festményeit csodálhattuk meg a közösségi teremben. A Mezőhegyesről érkezett művész lovas képeivel és a portréival lenyűgözte a

közönséget.

A kiállítások megtekintése után az avatóra érkezett minden kedves vendéget megvendéglésre invitáltunk. Pályázati pénzből kialakítottunk a hátsó omladozó színből egy hangulatos szabadidős helyet, a gyerekeknek és ünnepek, szalonnasütéskor a felnőtteknek is. Ide hívtuk vendégeinket, akik elfogyasztották a finom kávé, a süteménnyel és a felkínált üdítőt. Kellemes környezetben, beszélgetések, barátságok alakultak ki a vendégek között, majd lassan elcsendesült a Leimen Ház.

Nádor Mária

Nyári sváb bál a sportcsarnokban

Ismét mulattak az eleki németek és a világtalálkozó résztvevői az augusztus 3-án megrendezett nyári sváb batyus bálon, mely szervesen beilleszkedett a VI. Világtalálkozó rendezvénysorozatába. Immár hagyomány, hogy augusztus első szombatján nyáron is megrendezésre kerül a sváb bál. Ezen a napon 8 órától sramli zenétől volt hangos a sportcsarnok. A meleg idő ellenére mintegy 700 ember jött el mulatni.

A vendégeink között köszöntöttük a Gerolzhofenből, Laudenbachból és Alerheimból érkezett polgármestereket. Utóbbi polgármester nevét külön kiemelem, Gerhard Ament úr személyében, mivel Ő lett 2002-ben az "Elekért" érdemérem kitüntetettje. Megtisztelte a bált az Eleker Heimatkomitee 3 jeles képviselője is: Josef Schneider, Josef Post, és Joschi Ament urak. Köszönthettük még a szlovákiai Nagykaposról érkezett polgármester urat, valamint az Otlakáról érkezett küldöttséget.

Külön köszöntöttük a Laudenbachból érkezett vendégeinket és a meghívott kedves Riedeni csoportot. Örültünk, hogy elfogadták meghívásunkat és valamit vissza tudtunk adni abból a vendéglátásból, melyben mi részesültünk tavaly Riedenben. Köszöntöttük még Braun László urat, aki a legmesszebről érkezett, Kanadából és még minden eleki világtalálkozó részt vett eddig.

A köszöntések után a bált Niedermayer József, az Eleki Németek Egyesületének elnöke nyitotta meg németül és magyarul. A megnyitó beszéd után rövid műsorral köszöntöttük a résztvevőket. Ízelítőt láthattak az Edelnachtigall ifjúsági táncsoport repertoárjából, majd Zimmermann Ferenc nívódíjas gombosharmonikás játékát hallgatta meg a közönség. A betáncolókkal kezdetét vette a báli mulatság. A zenekar már ismert volt, mert a téli sváb bálon is ők játszottak. Bár messziről érkeztek, (a dunántúli Véméndről) de annál nagyobb lelkesedéssel szórakoztatták a táncolókat. Szinte szünetet sem tartva húzták a talpalávalót egészen hajnal 3 óráig.

Gondosan összecsomagolt, értékes ajándékcsomagok vártak a szerencsés nyertesekre, melyeket az éjfél utáni tombolahúzáskor ki is osztottunk. Örömeinkre a fődíj, mely az eleki templomot ábrázoló festmény volt, Németországba került, Laudenbachba.

Bár a bál főszervezője voltam, de éreztem, hogy jó hangulatú rendezvény volt. A visszhang is jó volt másnap, így megérte a fáradozást. Úgy gondolom a bál gazdag színpalt jelentett a VI. Világtalálkozó programjában. Köszönetemet fejezem ki a velem

dolgozó társaimnak, akik segítségemre voltak ebben a hatalmas szervező munkámban, és a sikernek így ők is részesei.

Nádor Mária

Két év múlva...

Ennyit kell még várnunk a következő Elekiek Világtalálkozójára. Igaz közben is vannak ünnepeink csak a kisebb felhajtással és kevesebb emberrel.

Az ünnepeink között is nézve a tévét, az RTL Klub híradót és július hónapban mutatják a régi és új képviselők vagyonynyilatkozatát és említik volt miniszterelnökünk Orbán Viktor és felesége bevallását és a képsor pedig hozzá, hogy Orbán Viktor és felesége jön ki Eleken a polgármesteri hivatalból és autogramot ad. Ezt a pár másodperces bevágást megismételték a késő esti híradóban és pár hét múlva, mikor megint említették Orbán Viktor bevallását. Jó volt látni Eleket még két év múlva is.

Az idei ünnep kevesebb pompával, de jól sikerült. De sajnós mintha nem nekünk szervezték volna a kiegészítő kulturális programokat. A művelődési központban a békéscsabai szimfonikusokon és a templomban az Orosházi Madrigál Kórus előadásán is csak az üres széksorokat lehetett látni. Pedig nagyon közérthető népszerű dallamokat, mondhatnánk sláger zenét játszottak a szimfonikusok, és a kórus is nagyon szépen énekelt. Vagy még mindig nem merünk templomba járni, vagy megint nem merünk?

Ezek a rendezvények pénzbe kerülnek és csak a városunkat járattjuk le, hogy ilyen kevesen vagyunk. Kevesen voltak a temetőbe koszorúzni is. Tavaly volt egy régészeti kiállítás a művelődési központban, talán hárman voltunk érdeklődők és ha nem jöttek volna diákok a szakmunkásképzőből lehet, hogy meg se nyitják a kiállítást.

A világtalálkozóra visszatérve nem mentünk mi földi halandók, de nem igazán jöttek a képviselők a polgármesteri hivatalból sem a rendezvényekre, koszorúzásra. (Tisztelet a kivételnek.)

Lezajlott az augusztus 20-ai ünnepség, volt kb. 15 ember az ünneplők között, aki képviselő vagy most készül képviselőnek, és úgy érezte, meg kell mutatnia magát. De hol vannak a többiek? Nem tudnak velünk ünnepelni? Igaz, ezért nem jár fizetség, de mi szeretnénk, ha velünk ünnepelnének és hoznának magukkal még egy embert, mert sokan vagyunk, de nem vagyunk elegenden.

Méry Rudolf

Egy érdekes adalék

Tavaly nyáron felavattak egy emlékművet Eleken, amely nem csupán az eleki németek elűzésének állít emléket. A Krónikában erről tavaly bőven beszámoltunk, de az

alkotóról, Kligl Sándorról akkor alig szóltunk. Ezt most utólag szeretnénk pótolni. /Forrásként a Magyar Demokrata 2002. július 25-ei számát használtuk./

Boros Károly Kligl Sándorral készített arcképvázlatából sok érdekes dolgot tudhatunk meg, így utólag mi is elmondhatjuk, jó hogy ő készítette el a szobor-kompozíciót. Próbáljuk meg most ezt igazolni néhány példával!

Az írás elején megtudhatjuk pl. azt, hogy az 1945-ben született művész mindkét ágon német származású. Az ősei az 1700-as években jöttek Magyarországra, sőt nemességet is kaptak.

Csak tényleg érdekességképpen, de találtunk erre utaló adatokat a Nagy Iván *Magyarország családjai* című munkájának 1987-es reprintjében /3. k./: 1727-ben Kliegl Lipót III. Károlytól /1711-40 / kapott nemességet. A címerükben szerepel három aranyszínű rózsza is. A család ekkor Tolna megyében élt, de ez a könyv említi egy bajai Kliegl Józsefet is, aki katona, festőművész és feltaláló is volt egyszerre. A Demokratából azt is megtudhatjuk ez utóbbival kapcsolatban, hogy ükapjának Baján elkészítette a szobrát.

Utána a művész szüleiről beszél. Apja ötvös, anyja tanítónő volt. Kligl Sándor már kisiskolás korában rajzoltatott órákon, hogy lekösse magát, szobrászatra ekkor még nem is gondolt!

A művészi hitvallásáról pl. ezeket olvashatjuk: “Én a kezdet kezdetétől konzervatív vagyok. Ez mindenképpen az értékörzést jelenti. Azok közé tartozom, akik azt gondolják, hogy a művészetet nem kitalálni, hanem folytatni kell, abból születik valami, ha születik.”

A rendszerváltozásról többek között ezt mondja: “Mindig köztéri szobrokat szerettem volna készíteni, de azokban az időkben ez ugyanolyan nehéz volt, mint újságot írni. Kilencven után végre megnyílt a lehetőség. A rendszerváltozást szinte el sem akartam hinni, az én korosztályomnak, azt hiszem, ez elképzelhetetlen volt. Akkoriban nagy jókedvemben csináltam is egy-két humorosabb szobrot: a villany-pásztorórát, a teknősbékaharcost meg a sósperectrojkát.”

Nemkülönben érdekes a riportnak az a része, amikor Kligl a főiskolás éveire emlékezik vissza. Bármennyire is hihetetlennek, illetve abszurdnak is tűnik, de így is tanítottak egykoron egy magyar művészeti főiskolán: “Arról ne is beszéljünk, hogy a főiskola diaképanyaga hátborzongató állapotban volt. A képek jelentős részére rá volt nyomva az iskola bélyegzője. Aki a diaképeket kezelte, akkurátusan lepecsételte ezeket. Amikor Franciaországban járva először láttam meg a Louvre épületét, azért nem ismertem meg, mert nem volt rajta a pecsét. Szóval, egy agyrém volt az egész.” /Ez az 1960-as évek Magyarországa, amikor még a diákat is le kellett pecsételni! Vajon kik voltak ezek “jóelvtárs főpecsételők”, mennyi lehet pl. a “jól megérdemelt” nyugdíjuk, esetleg manapság mely pártban “szolgálnak”?/

A kortárs művész fogalmáról is vall: “Sajnos a szavak értelmét annyira eltorzította a negyven év szocializmus, hogy a legtöbbet elég nehéz pontosan használni, de rájöttem, hogy ebben a torz értelemben én nem vagyok kortárs művész. Valószínűleg csökkentlátó

vagyok azokhoz a látnokokhoz képest, akik kortárs művésznek számítanak.”

A interjú végén megtudhatjuk, hogy most a szegedi házasságkötő terembe készíti el carrarai márványból egy szerelmespár szobrát.

Az írásból az olvasó nem tudja meg, melyek Kligl Sándor fontosabb alkotásai, így pl. nincs benne szó a Kárász utcai /Szeged/ Utcazenésről, de az eleki emlékhelyről sem, igaz ebben az interjúban főképpen Kligl Sándor mint ember áll a középpontban.

Ettől függetlenül - a művész eleki kötődése miatt - hozzánk is szólnak Kligl Sándor gondolatai.

Rapajkó Tibor

Utazási tájékoztató mozgáskorlátozottaknak

A mozgássérültek a MÁV szolgáltatási területén a fővonalakon közlekedő szerelvényeken hosszabb távolságú utazásokra, olyan speciálisan kialakított kocsikat vehetnek igénybe, amelyeknek a feljáró ajtószélessége több mint 70 cm, a kocsi belsejében pedig a részükre kialakított hely található, valamint a kerekesszékesek által is igénybe vehető mellékhelység van.

A vasúti kocsikba történő be és kiszállást az állomásokon elhelyezett mobil emelőkkel könnyítik meg. A mobil emelőkkel ellátott állomások felsorolását és az emelők igénybevételére vonatkozó bejelentésekhez szükséges telefonszámokat az alábbiakban részletezzük:

Balatonszentgyörgy 85/377- 076, Balatonfüred 87/343-652, Békéscsaba 66/327-977, Budapest Déli pu. 1/375-65-93, Budapest Keleti pu. 1/333- 63-42, 1/333-15-58, Budapest Nyugati pu. 1/349-85-03, Cegléd 53/310-434, Debrecen 52/316-296, Dombóvár 74/466-833, Fonyód 85/361-515, Füzesabony 36/341-834, Gyékényes 82/496-019, Gyoma 66/386- 234, Győr 96/312-831, Gyula 66/361-212, Hajdúszoboszló 52/362-391, Hatvan 37/341- 538, Hegyeshalom 96/220-110, Kál-Kápolna 36/487-004, Kaposvár 82/424-896, Karcag 59/311-110, Kecskemét 76/323- 721, Kelebia 77/454-649, Kiskunfélegyháza 76/461-460, Kiskunhalas 76/421-617, Komárom 34/342-456, Lökösháza 66/244-307, Mátészalka 44/ 311-956, 44/312-051, Mezőtúr 56/350-013, Miskolc 46/412- 212, Murakeresztúr 93/369-004, Nagykanizsa 93/311-222/43-27 mellék, Nyíregyháza 42/411-122, Pécs 72/215-003, Piliscsaba 26/375-240, Püspökladány 54/451-006, Rajka 96/222-032, Sárbogárd 25/460-018, Siófok (08.00-16.00 között) 84/311- 648, Sopron 99/517-356, Szeged 62/420-136, Székesfehérvár 22/312-293, 22/315-242, Szerencs 47/361-059, Szob 27/370-148, Szolnok 56/420- 330, 56/372-202, Szombathely 94/311-420, Tapolca 87/322- 086, Tatabánya 34/310-370, Tokaj 47/352-020, Vác (07.00-14.00 között) 27/311-752, Veszprém 88/325-039, Záhony 45/426-546.

A kerekesszékekkel közlekedő mozgássérült személyek csoportos utazásához igényelhetik az átalakított speciális személykocsikat! A speciális kocsi közlekedtetése legalább 10 mozgássérült személy együttes utazása esetén kérhető. A kerekesszékek szállítása díjmentes! A mozgássérült részére 50%-os kedvezmény jár! A mozgássérültek kocsijának

közlekedtetését a vonat indulása előtt legalább 7 munkanappal a MÁV Rt. Személyszállítási Szakigazgatóság Távolsági Divíziójától kell írásban megrendelni!

A megrendelésnek tartalmaznia kell: a kiindulási és célállomást, a vonat számát, az indulás időpontját, a csoport létszámát, a kerekesszékek számát, a csoport vezetőjének nevét, lakcímét, telefon elérhetőségét, aláírását. A kérést a vasút csak akkor tudja teljesíteni, ha ezt az üzemviszonyok megengedik!

További információval bel és külföldi utazási ügyekben a 06-1-461-5400 és nemzetközi utazás ügyében a 06-1-461-5500 telefonszámon szolgálnak.

ÁNTSZ Békés Megyei Intézetének ajánlásával: Tóth Gyöngyi

Lökösháza lakói egykoron

Lökösháza történelmi mértékkel mérve még nem is olyan régen Elekhez tartozott, csak 1950-től lett önálló település. Pl. a két világháború között is Lökösháza és az egykori Jánosháza még tanyaként szerepel.

Az eleki római katolikus plébánián található egy kézzel rajzolt térkép, amely valószínűleg az 1920-30-as években készült /évszám nélkül/, és a legfőbb értéke, hogy tartalmazza a birtokosok neveit is.

A térkép szerint az akkori lökösházi tanyákon 230, a jánosházi tanyákon pedig 44 személy, illetve intézmény volt tulajdonos. Most pedig nézzük az egykori lökösházi birtokosokat /abban a sorrendben, ahogy a térképen szerepel/: Wittmann György, Reisz Mihályné, Ruck Menyhért, Strifler Sebestyén, Hammer Boldizsár, H. Antal, Singer Antal, Hammer Ernő, Klemm Antal, Strifler Lujza, Baczik Sándorné, Szegedi Ferenc, Strifler Jánosné, Jäger Péter, Emenet György, Hammer Boldizsár, Klemm György, vitéz Lengyel József, özv. Üttrich A. Emilné, Halász Lajos, vitéz Dévai József, vitéz Seres Menyhért, vitéz Bálint János, vitéz Veres Lajos, Emenet János és Niedermayer János, Hammer Antal, Hoffmann József, ifj. Jäger Péter, Hammer Ernő, ifj. Brandt Miksa, Wittmann Mihály, Albert Ádám, Kneller József, Schimpl József, Braun Ádám, özv. Braun Miksáné, Braun József, Klemm György, Wittmann György, W.Gy., Szelezsán János, Botás György, özv. Magyar Sándorné, özv. Borzán Mihályné, Grevilettye Tódor, Tulkáni érdekeltség, Borzán János, Kovács István, Csattyan Demeter, Halász György, Kelemen Lajos, Halász Dávid, Szilágyi János, Elemi iskola, lakás, Vásárhelyi András /kastély, korcsma és bolt /, Magyar Királyi Kincstár: Állatorvosi Hivatal, M.K. Államvasút 79. órház, M.K. Kincstár: Postahivatal, MÁV régi felvételi épület, M.K. Kincstár: rendőrségi kis épület, M.K.K.: Vámhivatal, M.K.K.: Rendőrlaktanya, Post József, Zielbauer Antal, Nagy János, özv. gr. Üttrich A. Emilné, Schneider Ferenc, Singer Márton, Strifler Márton, Bambach József, Strifler György, özv. Ruck Ferencné, Hammer Ernő, Strifler György, özv. gr. Üttrich A. Emilné, nagy Olasz Bank, Pápai Ferenc, özv. gr. Ü. A. E-né, Miklós Mátyás, Meser Ádám, Gresz Mihály, Berbekál Demeter, Pósa János, Deák Ferenc, gr. Bréda Viktorné /kastély, gazdatiszti lakás/, Kincstár: Vámőrlaktanya, özv. Singer Ferencné, Ament András, A. György, Postmayer Ferenc, Ament Márton, Reisz Józsefné, Singer József,

Wild Boldizsár, Strifler Mihály, Wittmann Miksa, Singer Ferenc, özv. Braun Miksáné, Vásárhelyi Dezső, Jakabffy Gyula, özv. Wittmann Jánosné, Wittmann Antal, W. Ferenc, Karl János, Postmayer Antalné, Reisz Ádám, Mag Józsefné, Hammer Rudolfné, Schneider József, Singer György, S. Márton, Fackelmann József, Schneider József, Fackelmann Ferenc, F.F., Schwerthöfer Antal, Schneider József, Kasztner Mátyás, Postmayer József, Fackelmann Antal, Kinestár: vámórház, Hack Antal, Mahler József, Niedermayer Józsefné, dr. Hirmann Ferenc, Lusztig Mihály, Reményik Kálmán, R.K., Niedermayer Miksáné, Singer Mihály, Reisz Ádámné, Niedermayer Józsefné, Hammer Rozália, Niedermayer József, Singer Ferenc, Posztmayer Ferenc, Leiszt József, L. Ádám, Hauck Vendel, gr. Bréda Viktor, Reisz Ádám, Ament József, Singer András, Niedermayer János, Klemm Mihály, K. János, Ament Mihály, Wittmann Györgyné, Klemm Vendel, kintzigi áll. elemi isk., Braun Ferenc, Hammer Ernő, Mahler Vilmos György, Wittmann Antalné, Reisz György Márton, Postmayer Ferenc, Wittmann Miksáné, Singer Györgyné, Reisz József, Braun Ferenc, Klemm János, Zielbauer Márton, Z. János, Z. Antal, Braun Antal, Tóth Pál, dr. Gaál Jenőné /négyszer/, Hammer Ferenc, özv. Ruck Ádámné, Gintner Ádám, Hammer György, H. Rudolfné, Wittmann Györgyné, vitéz Marossy Géza, Gergely Lászlóné, Klemm Györgyné, Wittmann György Ferenc, dr. Józseffy Ádám, Kugler János, Wittmann Ferenc, W. Ádám, Reisz György Mártonné, Strifler Ferenc, Reisz József, Áment Ádám, Strifler Mátyás, Áment Antalné, Schwerthöfer Antalné, Postmayer Ferenc, Degenhardt József, Mahler József, Messer József, Wittmann Elek György, Kasztner Ferenc, K. József, Kordós Traján, Gintner János, Höhn Antal, Eppl Márton és György, özv. Albert Ferencné, Brandt György, Braun György, Ruck János, Nedreu Mózes, Postmayer Ferenc, Botás Péter, Strifler János, Fackelmann Ferenc, Singer Mihály,

Wittmann József, W. F., Niedermayer Miksa, N. F., Reisz Ádámné, Zielbauer Ferenc, dr. Sarlós Ferencné, Niedermayer Józsefné.

A jánosházi tanyák egykori tulajdonosai pedig a következők voltak: Wittmann Elek Györgyné, Jäger Péter, Reisz Ferenc József, Wittmann András, Singer Antal, Reisz Márton, özv. Zielbauer Ádámné, Albert József, Schneider Antal, Niedermayer János, Strifler György, Niedermayer Ferenc, Mahler József, Ament András, Strifler Vilmos, dr. Post József, Ruck Ádámné, Hoffmann Miksa, özv. Niedermayer Györgyné, Fullér Lászlóné, Reisz József, Ament József, özv. Strifler Mihályné, Strifler Antal, Singer János, Mahler Andrásné, Sturm Mátyásné, Pugymer Gábor, Niedermayer János, Zöllner János, Strifler Ferenc, S. Antal, Pugymer Tamás, Hoffmann György, Wittmann József, Geistl András, Strifler Mihály, Zöllner András, Hauck György, Singer György, özv. Albert Ferencné, Reisz Antal, R. János.

Érdekes érzés olvasgatni ezt a névsort, hisz csupa olyan nevekkel találkozhatunk, mint aminek egy részével szerencsére pl. a mai Eleken is. Gondoljunk bele, az egykori Lökösháza legalább annyira német nyelvű volt, mint magyar! Ebből mára gyakorlatilag semmi sem maradt, sajnós. A II. világháború után az igazságtalan, kollektív bűnösség elvét alkalmazó győztes nagyhatalmak miatt Magyarország, Elek, de a világ németsége is szegényebb lett egy lökösházányi /az egykori Jánosházával együtt/ némettel, hogy a többről ne is beszéljünk.

Mivel sajnos egy eltűnt világról van szó, de hogy legalább az emléküik megmaradjon, eleinknek, fontosnak tartottuk ezt a kései “névsorolvasást” megtenni.

Rapajkó Tibor

Ikonfestmények búvőkörében

A világtalálkozó egyik fontos eseménye a római katolikus templomban zajlott, ahol a vendégek tiszteletére német nyelvű szentmisét mutattak be. Egyébként két napon keresztül a templom egyik szegletében alkalmi ikonkiállítás nyílt a szegedi Damaszkuszi Szent János Ikonkör tagjainak köszönhetően. Az öttagú ikonkör tagjai közül ezúttal hármuk: Rajki Katalin, Pesztalics Márta és dr. Vargáné Béres Edit munkájában gyönyörködhetek az érdeklődők.

Az ikonfestéssel kapcsolatban Rajki Katalintól többek között megtudhattuk, hogy számára ez teológiai érdeklődés és a lelki mélységekig tanulmányozott Biblia adja az ihletet. Tulajdonképpen a Biblia és az ikonfestészet egy célt szolgál: különböző kifejező eszközökkel, a Biblia írásban, az ikonfestészet pedig képekben közli a kinyilatkoztatásokat. Az ikonfestészetre jellemző, igen sokáig kell nézni őket ahhoz, hogy megigézzék az embert, mert a valódi szépség csak lassan bontakozik ki a figyelő szemeknek. Az ikonkép ajtó és ablak, közelebb hozza az Istent, egyfajta kísérlet arra, hogy a látható világban a közöttünk lévő és az eljövendő Isten országa jelenvalóvá váljon. Az alkotás előtt az alkotó szóbeli imát mond, festés közben ez az ima szótlanná válik, kérve benne, hogy nyíljon meg az ablak, nyíljon szét a függöny, oszoljon szét a homály, hogy ezáltal láthassék az Isten tiszta arca.

Katalin az ősi, eredeti kolostori technikát alkalmazza: nyugodt, lassú előkészület, az alkotásként szolgáló fát ő maga faragja, tanulja a fafaragást, aztán a festésre elő kell készíteni a fafelületet, majd következhet az alapozás, kettő plusz hét réteget visz fel a fára, e művelet végtelenül fontos, hiszen az alapozás kihat a kép minőségére. Az alapozás általában két-három napot igényel, és egyszerre több, akár öt-tíz képet is előkészít a festésre. Aztán nagyon fontos az eredeti technika is: tojás temperával.

Az aprólékos, gondos munkának meg is van az eredménye: az ikonképek gyönyörűek.

- b -

Képekbe öltözött aszfalt - illatfellegek alatt

A legkisebbek, a gyermekek számára - legalább is azoknak, akik szeretnek rajzolni -, a legemlékezetesebb mozzanat az aszfaltrajzverseny maradt meg a három napos 2002. évi világtalálkozó rendezvénysorozatából. Valljuk be őszintén, nem is alaptalanul. Az alkotás varázslatos világa - hála a sorsnak - nincs korhoz kötve, “megfertőződhet” a gyermek csakúgy, mint a korosodó ember. És ez így van jól. Az említett megmozduláshoz adva voltak a lehetőségek: tettere kész gyermekek, ragyogó, napsütéses idő, a Reibel Mihály Városi Művelődési Központ épülete mellett húzódó aszfaltjárda és természetesen a

megfelelő kellékek, színes rajzkréták színes választéka. A rajzfelület a “beavatkozás” előtt szürke egyhangúságban várta sorsa beteljesülését, szebbé válását. Aztán az ifjú alkotók elfoglalták helyüket és elkezdődött a serény munka. A gyermekek kellő komolysággal mérlegelték a lehetőségeket, a fejekben megfogalmazottakat igyekeztek átvinni a rajzfelületként szolgáló aszfaltra. A kezdeti, olykor bizonytalan vonalvezetést csakhamar a határozottság elemei váltották fel. Lassan-lassan előszüremlettek az eredeti témák: virágok, lepkék, napsugár, vár és egyes téli jellegzetességek. Az idő múlásának függvényében fordult színpompába az egyébként szürke aszfaltfelület, megvalósultak a gondolatokként megfogalmazott elképzelések. Összesen 21 alkotás készült el a gyermekek részéről, közöttük voltak olyanok, akik két képpel is hozzájárultak az összehatáshoz. A képek alá egyikük-másikuk annak rendje és módja szerint odakanyarította a nevét: Viktória, Alexandra, Erik, Károly, Klaudia, Vivi.

Most, legalább is néhány gondolat erejéig, elhagyjuk a rajzok vonzaskörét és feltérképezzük a kezdeményezés történetét. Ebbéli törekvésünket Árgyelán Erzsébettel, a szervezőbizottság lelkes tagjával tesszük meg. Mint megtudjuk az utóbbi évek gyermeknapi rendezvényének jellegzetes napirendi pontját képezi az aszfaltrajzverseny. A Reibel Mihály Városi Művelődési Központ kezdeményezésére évről évre egyre tömegesebben jelentkezők a gyermekek. Az aszfaltrajzverseny hagyományos megmozdulássá növi ki magát. Az elképzelést az idén ősszel induló rajz szakkör is megszilárdíthatja, a szakkört Galina Lajos, helyi festő fogja vezetni, aki az idei aszfaltrajzversenyben a zsűrielnök szerepkörét is ellátta. A feladat nem volt egyszerű, hiszen számos gyönyörű, elgondolkodtató alkotás között kellett a helyezési sorrendet kialakítani. Végül is alapos mérlegelés után ezt a dobogós helyezési sorrendet regisztrálták: 1. Vígh Károly, 2. János van Vianen, 3. Pluhár Dóra. Ők rajzkollekciónban részesültek, de valamennyi résztvevő ajándékot vehetett át a szervezőktől. A díjak beszerzését a Reibel Mihály Városi Művelődési Központ és a polgármesteri hivatal támogatta.

Már addig is, amíg a gyermekek szorgoskodtak, a napsugártól gyöngyöző fellegekbe illatok, étvagygyerjesztő illatok vegyültek. Az idő múlásának függvényében ezek az illatok mind markánsabbakká váltak. A pillanatnyi nyomozás gyors eredményt hozott: az aszfaltrajzverseny tőszomszédságában, a kulturális intézmény udvarán főzőverseny folyt. Dézsi Istvántól, a főzőverseny zsűri elnökétől egyebek mellett megtudtuk, hogy személyesen első alkalommal vesz részt Eleken ilyen jellegű megmozduláson. Egyébként a megyében, de országos viszonylatban is több alkalommal látta el ezt a feladatkört. Arra a kérdésre, hogy az általános háztartási főzéshez képest itt milyen pluszok szükségeltetnek, a válasz egyértelműen a különleges fűszerek, illetve a szakmai tudás köré csoportosultak. Végül is e kettősség adja meg az ízek utánozhatatlan harmóniáját. Az ideai megmértetésen őz-, birka- és marhapörkölt rotyogott a bográcsban. A készítmények ízlelgetése, kóstolgatása után a zsűri - Dézsi István, dr. Heim Lajos, dr. Nagy Gábor - ezt a helyezési sorrendet regisztrálta: 1. Rusz Miklós, 2. Botás Tivadar, 3. Mózer István. A helyezettekkel egyetemben a Ramasz István által készített eleki füstölt ponty is díjazásban részesült. A kezdeményezést a Reibel Mihály Városi Művelődési Központ és a polgármesteri hivatal támogatta.

És végül egy adalék, amely a rendezvény létjogosultságát bizonyítja: a főztökre több igény jelentkezett, mint amennyit a bográcsok űrtartalma biztosított volna, ezért a szervezők arra kérik a főzni szerető és tudó városiakat, hogy a legközelebbi hasonló jellegű kiírásra többen jelentkezzenek.

B.N.